

Dordrecht, 7 september 2025

Inleiding

Geachte raads- en commissieleden,

Namens de marktkeoplieden van Dordrecht dank ik u voor de gelegenheid om ons standpunt te delen. Al lange tijd proberen wij het gesprek aan te gaan met de beleidsmedewerker en/of wethouder die over de zero-emissiezone in Dordrecht gaat. Inmiddels hebben wij een afspraak voor 21 oktober, maar komende dinsdag staat er al een kennissessie gepland over het raadsvoorstel. Daarom willen wij nu graag onze zorgen en ons voorstel met u delen.

Wij vragen de raad en de commissieleden daarbij rationeel te blijven denken en te besluiten op basis van feiten, proportionaliteit en uitvoerbaarheid, met oog voor de gezondheid van ondernemers, de leefkwaliteit en de economie van de binnenstad.

Onze zorgen

In andere gemeenten die Dordrecht als voorbeeld neemt, zoals Gouda en Delft, zien we dat er vooral wordt gewerkt met overgangsregelingen of tijdelijke ontheffingen.

Euro 5 en Euro 6 vallen formeel onder een landelijke overgangsregeling, maar dit zijn slechts tijdelijke oplossingen: bestelauto's tot 2026/2027 en vrachtauto's tot 2029/2030. Voor marktondernemers betekent dit hooguit een aantal jaar zekerheid, waarna alsnog een zero-emissie voertuig verplicht wordt. Dat is veel te kort gezien de levensduur van onze specialistische voertuigen.

Onze collega's op markten in andere steden geven aan dat zij door dit beleid formeel nog een paar jaar door mogen rijden, maar intussen al uitzien naar markten buiten de ZE-zones of zelfs overwegen te stoppen.

Wij willen voorkomen dat dit ook in Dordrecht gebeurt. Als de markt verdwijnt of verschaalt, raakt dat niet alleen de ondernemers zelf maar ook het publiek, de aantrekkelijkheid van de binnenstad en uiteindelijk de economie van de stad.

Juist hier kan Dordrecht het verschil maken: door verder te kijken dan 2030 en een realistisch pad te kiezen, kan onze stad een voorbeeld zijn voor heel Nederland.

Extra zorgpunt

Daarnaast willen wij benadrukken dat de gemeente, wanneer zij een dergelijk ingrijpend besluit neemt, ook een verantwoordelijkheid heeft richting haar ondernemers. Voor zelfstandigen met studerende kinderen, een hypotheek en zonder vangnet is de voortdurende onzekerheid door tijdelijke ontheffingen niet alleen financieel riskant, maar ook zwaar belastend voor hun geestelijke en lichamelijke gezondheid.

Bovendien vergroot het feit dat het college bepaalde doelgroepen *kan* aanwijzen de onzekerheid. Dit maakt ondernemers afhankelijk van de bereidwilligheid of politieke kleur van het zittende college, terwijl een volgend college het beleid zomaar kan aanscherpen. Deze afhankelijkheid van politieke willekeur is onaanvaardbaar en ondermijnt de mogelijkheid om verantwoord te investeren en plannen te maken voor de lange termijn.

Specifieke positie van de markt

Een marktkoopman is geen transportbedrijf:

- wij rijden gemiddeld tussen de 8.000–15.000 km per jaar,
- uitsluitend van huis of bedrijf naar de markt en weer terug,
- meestal met specialistische voertuigen (verkoopwagens, trekkers met speciale koppeling/rem-inrichting en koelwagens). Deze wagens gaan 12 tot 15 jaar mee en zijn dan vaak technisch nog uitstekend inzetbaar en nog niet afgeschreven.

Voor ons is het financieel en praktisch niet haalbaar om elke vijf jaar een nieuwe wagen aan te schaffen. Bovendien zijn er op dit moment nauwelijks geschikte zero-emissie wagens beschikbaar. Het is belangrijk dat alle marktondernemers gelijk behandeld worden. Dus niet alleen de grotere ondernemers, maar ook de kleinere ondernemers die met een bestelbus naar de markt komen. Iedereen moet dezelfde zekerheid en spelregels krijgen, zodat er een eerlijk speelveld blijft.

Problemen met de huidige landelijke regeling

De landelijke overgangsregelingen voor Euro 5 en Euro 6 geven slechts tijdelijk uitstel. Ze zijn te kort om verantwoord te investeren: een ondernemer die nu een Euro 6 koopt, heeft formeel maar een aantal jaar toegang, terwijl de wagen technisch nog zeker twaalf tot vijftien jaar meegaat. Daardoor worden voertuigen die nog lang niet afgeschreven zijn onnodig vroeg vernietigd. Dat is niet alleen financieel onhaalbaar, maar ook milieubelastend en dus niet duurzaam.

Precies dit zien we nu al in Gouda en Delft. In Gouda is de invoering van de ZE-zone met een jaar uitgesteld, waardoor ondernemers daar pas vanaf volgend jaar een ontheffing moeten aanvragen. Dit uitstel geeft slechts tijdelijk lucht, maar verandert niets aan de onderliggende verplichtingen. Ondernemers ervaren daardoor nog steeds grote onzekerheid, durven niet meer te investeren en kijken al uit naar markten buiten de ZE-zone of overwegen zelfs te stoppen.

Ons voorstel voor Dordrecht

- **Collectieve ontheffing tot 2035** voor alle marktondernemers.
- Voorwaarde: bij elke kentekenwissel moet de nieuwe wagen schoner zijn qua emissienorm.
- Vanaf 2030 minimaal Euro 6 voor iedereen.
- In 2035 kan de hele markt de stap naar zero-emissie maken, mits de voertuigen beschikbaar zijn, op een manier die sociaal, economisch en ecologisch verantwoord is.

Onze rijbewegingen binnen de zero-emissiezone zijn daarbij zeer beperkt: van de ingang tot de standplaats hooguit anderhalve minuut, daarna staan we de hele dag stil. De belasting voor de leefomgeving is dus minimaal.

Daarnaast zijn marktkooplieden zelf verantwoordelijk voor hun pensioenopbouw. Het is niet redelijk hen te dwingen hun spaargeld of pensioenreserves te investeren in een onrendabele wagen, of hen richting een tweede hypotheek te dwingen. Banken zijn bovendien terughoudend met financiering zolang er slechts tijdelijke vrijstellingen bestaan.

Afsluiting

Wij vragen u om ons te helpen bij het behoud van een vitale, toegankelijke en duurzame markt in Dordrecht. Met een collectieve ontheffing tot 2035 creëren we rust en zekerheid, waardoor ondernemers verantwoord kunnen investeren zonder vroegtijdig te verdwijnen. Daarmee beschermen we niet alleen de ondernemers, maar ook de levendigheid en de economie van de binnenstad.

Met vriendelijke groet,

Namens alle kooplieden van de markt Dordrecht